

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
„MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2017 R.”
ZA 2017 ROK**

Opracował:

Pełnomocnik Prezydenta ds. Profilaktyki Uzależnień

przy udziale:

- Biura Programów Zdrowotnych i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zduńska Wola,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli.

Zaakceptował:

PREZYDENT MIASTA

Piotr Niedźwiecki

Zduńska Wola, kwiecień 2018 r.

I. WSTĘP

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r., zwany dalej „Programem”, przyjęty uchwałą Nr XXX/237/16 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 18 listopada 2016 r., stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy w zakresie profilaktyki uzależnień oraz ograniczenia szkód społecznych i zdrowotnych wywołanych przez spożywanie i nadużywanie alkoholu.

Program określa zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.) dotyczące prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Program, obok zadań wskazanych w art. 4¹ powołanej ustawy, określa zadania własne gminy w obszarze profilaktyki, pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 ze zm.) oraz działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).

Program wpisuje się w cele i zadania ujęte w:

- „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2010-2020” przyjętej uchwałą nr XLIV/423/09 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 21 grudnia 2009 r.,
- gminnym systemie przeciwdziałania przemocy, który realizowany jest w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2020, przyjętego uchwałą nr XLIV/424/09 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 21 grudnia 2009 r.,
- Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020 dla Miasta Zduńska Wola, przyjętym uchwałą nr XXXII/266/16 z dnia 29 grudnia 2016 r.,
- Ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2237 ze zm.),
- Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz.U. z 2016 r. poz. 1492).

II. SZCZEGÓŁOWY SPOSÓB REALIZACJI ZADAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE

Zadanie nr 1

„Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych.”

Badania epidemiologiczne w Polsce pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na około 600 tysięcy, zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na około 2,5 mln. Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które w Polsce diagnozuje się na podstawie Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja 10 (ICD 10).

Badania CBOS dla roku 2015 pokazują, że napoje alkoholowe ogółem spożywa 89,7% badanych, abstynencję zaś deklaruje nieco ponad 10%. Według statystyk nieco ponad 3% badanych spożywa napoje alkoholowe codziennie. Najwięcej, bo ponad 18% badanych, pije średnio 2-3 razy w miesiącu. Respondenci deklarują, że spożywają napoje alkoholowe przez średnio 52 dni w roku, co prowadzi do twierdzenia, że przeciętny konsument pije co 7 dni, tj. raz w tygodniu.

Polacy piją dużo, często przekraczając tzw. „próg trzeźwości”, a przy tym piją coraz młodszy

ludzie. Nowy styl życia, otwarcie granic, wymienialność towarów i usług spowodowały gwałtowny wzrost popytu na różnego rodzaju substancje psychoaktywne, w tym na alkohol. Niestety spożywanie alkoholu niesie za sobą daleko idące szkody. Należy tu wspomnieć choćby o zdrowotnej degradacji pijących (alkohol uważany jest za jeden z ważniejszych czynników zwiększających ryzyko przedwczesnego zgonu, szczególnie wśród mężczyzn). Powoduje on także szkody ekonomiczne oraz społeczne, takie jak: wypadki drogowe, przemoc, przestępstwa, czy rozpad rodziny.

Podstawowym zadaniem gminy jest zapewnienie dostępności do terapii uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym mieszkańcom gminy. Dostępność profesjonalnej terapii warunkuje skuteczność innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Na mocy art. 21 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi bezpłatne leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia stacjonarne i całonocne oraz ambulatoryjne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 160 ze zm.).

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu (w tym leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych), farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współwystępujących zaburzeń.

Realizacja zadania gminy w zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, w tym dzieci i młodzieży, osób współuzależnionych i członków ich rodzin ma formę:

- 1) zapewnienia rehabilitacji i terapii w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą;
- 2) dofinansowania działalności stowarzyszeń abstynenckich realizujących działania na rzecz utrzymywania abstynencji i krzewienia idei trzeźwości oraz profilaktyczno-rehabilitacyjne;
- 3) motywowania przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli do podjęcia terapii i leczenia odwykowego, kierowania do poradni, lekarza biegłego sądowego lub do sądu o zastosowanie obowiązku leczenia;
- 4) prowadzenia działalności informacyjnej dla mieszkańców miasta w zakresie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w placówkach realizujących zadania w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, współpraca w tym zakresie z mediami.

Współpraca z podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą w zakresie prowadzenia rehabilitacji i terapii na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin opierała się na finansowaniu ze środków publicznych pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zadania poprzez:

- 1) zakup usług zdrowotnych świadczonych przez Poradnię Leczenia Uzależnień przy Zduńskowolskim Szpitalu Powiatowym sp. z o.o. w Zduńskiej Woli, poza kontraktem z NFZ, w zakresie:
  - a) realizacji ponadpodstawowych programów psychoterapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu poprzez prowadzenie zajęć terapeutycznych,
  - b) prowadzenia psychoterapii i psychoedukacji grupowej i indywidualnej dla osób uzależnionych oraz monitorowania procesu leczenia,

- c) prowadzenia grup wsparcia dla pacjentów, którzy ukończyli cykl leczenia w ramach NFZ i wymagają wsparcia w rozwiązywaniu bieżących trudności oraz motywacji do dalszego trzeźwienia,
  - d) prowadzenia sesji warsztatowych dla pacjentów uzależnionych, którzy ukończyli podstawowy etap leczenia, rozpoznali własne uzależnienia i pozytywnie przebiega u nich proces akceptacji,
  - e) prowadzenia sesji rodzinnych dla osób uzależnionych i ich rodzin celem poprawy zaburzonych relacji rodzinnych związanych z podjętą i kontynuowaną terapią;
- 2) udzielenia dotacji celowej Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli na realizację zadań, nie finansowanych przez NFZ, w zakresie zwiększenia pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz działań interwencyjno-zapobiegawczych skierowanych do osób uzależnionych od alkoholu oraz stale lub okresowo używających w celach innych niż medyczne środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, w formie terapii indywidualnej, rodzinnej, terapii długoterminowej, konsultacji oraz mediacji.

W ramach umowy zawartej ze Zduńskowolskim Szpitalem Powiatowym sp. z o.o. w Zduńskiej Woli zakupiono usługi medyczne świadczone przez Poradnię Leczenia Uzależnień, w ramach których w okresie od 4 stycznia do 20 grudnia 2017 r. zrealizowano następujące działania:

- 1) przeprowadzono 12 sesji warsztatowych dla 71 pacjentów uzależnionych będących w I etapie leczenia, którzy zakończyli cykl leczenia w ramach NFZ;
- 2) przeprowadzono 12 sesji warsztatowych dla 189 pacjentów uzależnionych będących w III etapie leczenia;
- 3) przeprowadzono 12 sesji grupy wsparcia dla 284 osób uzależnionych, którzy wymagali wsparcia w rozwiązywaniu bieżących trudności oraz motywowania do dalszego trzeźwienia;
- 4) przeprowadzono 144 sesji rodzinnych dla 288 osób uzależnionych i ich rodzin celem poprawy zaburzonych relacji rodzinnych, związanych z podjętą i kontynuowaną terapią;
- 5) udzielono 240 konsultacji terapeutycznych dla 240 osób uzależnionych i ich rodzin;

Powyższe zadania wykonywało 2 certyfikowanych specjalistów psychoterapii uzależnień.

Poradnia Leczenia Uzależnień systematycznie współpracowała z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli w zakresie kierowania osób uzależnionych na leczenie.

Drugim podmiotem leczniczym udzielającym pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz podejmującym działania interwencyjno-zapobiegawcze skierowane do osób uzależnionych od alkoholu oraz stale lub okresowo używających w celach innych niż medyczne środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, osób współuzależnionych, eksperymentujących i członków ich rodzin był Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli z siedzibą przy ul. Szadkowskiej 2.

Zgodnie z umową przedmiotowe zadania realizował w ramach Poradni Leczenia i Terapii Uzależnień personel posiadający wymagane uprawnienia, tj. lekarz psychiatra, certyfikowany instruktor terapii uzależnień, certyfikowany terapeuta uzależnień, instruktor działań profilaktycznych i prewencyjnych oraz psycholog terapii uzależnień. Działania skierowane były do osób pełnoletnich oraz dzieci i młodzieży do 18 roku życia.

W okresie sprawozdawczym, tj. od 9 stycznia do 22 grudnia 2017 r., podjęte zostały następujące działania:

- 1) Certyfikowany instruktor terapii uzależnień udzielił 572 porady i konsultacje, podjął 5 działań interwencyjno-zapobiegawczych wobec dzieci i młodzieży. 196 osób objętych zostało terapiami indywidualnymi, w tym: 135 osób pełnoletnich uzależnionych od alkoholu, 22 pełnoletnich uzależnionych od narkotyków lub „dopalaczy”, 3 niepełnoletnich uzależnionych od narkotyków lub „dopalaczy”, 3 osoby eksperymentujące, 25 współuzależnionych od bliskich uzależnionych od alkoholu, 8 osób współuzależnionych od eksperymentujących lub uzależnionych od narkotyków.
- 2) Psycholog objął pomocą psychologiczną 22 osoby pełnoletnie, w tym: 19 – uzależnionych od alkoholu i 3 osoby zagrożone uzależnieniem.
- 3) Pedagog resocjalizacyjny, instruktor działań profilaktycznych i prewencyjnych udzielił 425 porad i konsultacji w zakresie zgłaszanych problemów, realizował działania z zakresu profilaktyki I i II rzędowej w stosunku do osób uzależnionych, zagrożonych nadużywaniem środków psychoaktywnych, zagrożonych demoralizacją oraz dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym. Zarejestrowano 149 osób, w tym:
  - 28 osób uzależnionych od alkoholu,
  - 5 współuzależnionych od bliskich uzależnionych od alkoholu,
  - 13 osób pełnoletnich zagrożonych uzależnieniem od alkoholu,
  - 11 niepełnoletnich eksperymentujących z alkoholem,
  - 11 opiekunów zgłaszających problemy związane z uzależnieniem od alkoholu,
  - 21 osób niepełnoletnich eksperymentujących z narkotykami lub dopalaczami,
  - 8 osób pełnoletnich eksperymentujących z narkotykami lub dopalaczami,
  - 12 osób pełnoletnich zagrożonych uzależnieniem od narkotyków lub dopalaczy,
  - 10 osób niepełnoletnich zagrożonych uzależnieniem od narkotyków lub dopalaczy,
  - 30 opiekunów zgłaszających problemy związane z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków.
- 4) Lekarz psychiatra zrealizował 11 dyżurów.

Zadania samorządu gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom realizowały we współpracy z Miastem Zduńska Wola 2 organizacje pożytku publicznego tj. Stowarzyszenie Abstynentów Klubu „Wola” i Stowarzyszenie Abstynentów Klub Wzajemnej Pomocy „Rzemieślnik”.

W ramach współdziałania stowarzyszenia otrzymały ze środków MPPiRPA dotacje celowe w łącznej kwocie 37.160 zł na prowadzenie działalności służącej utrzymywaniu abstynencji i krzewieniu idei trzeźwości oraz na prowadzenie zajęć profilaktyczno-rehabilitacyjnych na rzecz osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i członków ich rodzin. Stowarzyszenia udzielały pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej, w szczególności:

- osoba „pierwszego kontaktu”, w ramach punktu informacyjnego, prowadziła rozmowy indywidualne i telefonicznie, udzielała porad,
- odbywały się grupowe spotkania profilaktyczno-terapeutyczne,
- organizowane były otwarte spotkania motywujące do abstynencji,
- świadczona była pomoc psychologiczno-terapeutyczna,
- odbywały się spotkania i zabawy integracyjne i okolicznościowe środowiska abstynenckiego,
- zorganizowano obóz terapeutyczny i Maraton Trzeźwościowy.

Realizacja Programu w zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych odbywała się także poprzez działania Miejskiej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli. Członkowie Komisji, na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wykonują czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Procedurę taką wdraża się na podstawie art. 24 powołanej ustawy cyt. „Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego”. W ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia, do zadań Komisji należy:

- przyjęcie zgłoszenia o naruszeniu art. 24 powołanej ustawy,
- wezwanie osoby, której dotyczy zgłoszenie i pouczenie jej o możliwości poddania się leczeniu odwykowemu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego,
- w przypadku odmowy dobrowolnego poddania się leczeniu przez osobę nadużywającą alkoholu, gdy wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania, skierowanie na badanie przez biegłego sądowego celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego wg miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, w celu zastosowania obowiązku poddania się leczeniu.

W 2017 roku Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 12 spotkań, w tym 11 spotkań Zespół ds. orzekania i motywowania do leczenia.

Do Zespołu ds. orzekania i motywowania do leczenia ogółem wpłynęły 73 wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu od następujących wnioskodawców:

- Komendy Powiatowej Policji - 18
- członków rodzin - 23
- kuratorów sądowych - 21
- MOPS COS - 10
- PCPR - 1

W wyniku analizy zgromadzonej dokumentacji i przeprowadzonych postępowań podjęto działania w sprawach:

- uzyskania bądź aktualizacji informacji środowiskowych KPP - 57,
- zaproszenia na rozmowę z Komisją - 70,
- skierowania na badanie psychiatryczno-psychologiczne w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - 57,
- zmotywowania do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego - 30,
- wystosowania pism motywująco-informujących do podjęcia leczenia - 2,
- sprawdzenia, czy podjęto leczenie lub terapię - 29,
- wystosowano do Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli wnioski o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego - 33,
- zawieszenia postępowania - 11,
- kontynuacji spraw - 21,
- przeprowadzono rozmowy z osobami uzależnionymi i ich rodzinami, wydano skierowania do terapeutów i psychologów w zakresie uzależnienia od alkoholu.

Dla zapewnienia skuteczności działań wskazanych w zadaniu „Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych” prowadzona była działalność informacyjna dla mieszkańców miasta w zakresie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w podmiotach realizujących zadania w przedmiocie rozwiązywania problemów uzależnień, przemocy w rodzinie. Informacje te zamieszczone są na tablicach informacyjnych i stronach internetowych:

- Urzędu Miasta Zduńska Wola - <http://www.zdunskawola.pl/pl/menu-sprawy-spoeczne/pomoc-spoeczna/uzaleznienia-i-poradnictwo>
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli - http://www.mopscos.pl/strona.przemoc_punkt,
- Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli - <http://www.spzpoz-zdunskawola.pl/przych.php>

Na stronie internetowej Urzędu Miasta Zduńska Wola (http://www.mopscos.pl/strona.przemoc_punkt) opublikowany jest wykaz placówek udzielających pomocy w województwie łódzkim w zakresie: tymczasowego schronienia, specjalistycznego poradnictwa, pomocy psychologiczno-terapeutycznej i korekcyjno-edukacyjnej dla osób stosujących przemoc w rodzinie, pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Ponadto tut. organ współpracował z lokalnymi mediami.

Zadanie nr 2

„Udzielanie rodzinom, w których występuje problem uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.”

Nadużywanie alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny powoduje destabilizację funkcjonowania całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci.

Osoby żyjące w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym (uzależnienie lub nadużywanie alkoholu przez jednego lub oboje rodziców) są w stanie chronicznego napięcia i stresu, doświadczają wielu traumatycznych wydarzeń związanych z chaosem i awanturami w domu, a także niewypełnianiem ról rodzicielskich przez uzależnionych bądź współuzależnionych rodziców. Brak bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego powoduje określone zaburzenia emocjonalne i psychiczne. Udzielanie pomocy osobom z rodzin z problemem alkoholowym oraz osobom z problemem alkoholowym i współuzależnionym jest jednym z priorytetowych zadań podejmowanych w ramach realizacji Programu przez Punkt ds. Przemocy w Rodzinie oraz 3 placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie świetlic środowiskowych.

Realizację zadania pn. „Udzielanie rodzinom, w których występuje problem uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.” zapewniały:

1. Punkt ds. Przemocy w Rodzinie;
2. Zespół Interdyscyplinarny powołany ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, działający w ramach struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli;
3. Klub Integracji Społecznej, działający w ramach struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli;
4. 3 placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie świetlic środowiskowych tj.:

- ZHP Komenda Hufca Zduńska Wola,
- Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności „Orioniści” - Świetlica Środowiskowa „Trampolina”,
- Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji.

Zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizował Punkt ds. Przemocy w Rodzinie, którego działalność w całości finansowana jest ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zakres pomocy Punktu miał charakter wieloobszarowy i obejmował w szczególności działania polegające na udzielaniu pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej ofiarom przemocy, wspieraniu pokrzywdzonych, edukacji pokrzywdzonych i sprawców, podejmowaniu interwencji na rzecz ofiar przemocy, pomocy osobom z problemem alkoholowym i współuzależnionym, udzielaniu porad indywidualnych, prowadzeniu działań mediacyjnych, prowadzeniu terapii małżeńskiej, udzielaniu wsparcia w rozwiązywaniu kryzysów rodzinnych. Istotnym elementem działań Punktu było także udzielanie wsparcia rodzinom w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych.

W Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie w okresie styczeń–grudzień 2017 r. z pomocy skorzystało łącznie 717 osób, udzielono 1522 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie - 330. Pomocą specjalistyczną objęto 234 osoby, u których występuje problem uzależnienia od alkoholu.

W 2017 roku w zakresie pomocy psychologicznej obejmującej m.in. wsparcie w działaniu, edukację, czyli poszerzanie wiedzy o zjawisku przemocy, terapię, pomoc psychologiczną w zakresie problemów związanych z przemocą w rodzinie i innymi problemami rodzinnymi, udzielano 475 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie - 88. Pomoc psychologiczna została udzielona 139 osobom.

W ramach poradnictwa prawnego objęto pomocą 106 osób, którym prawnik udzielił 263 porady w sprawach rozwodowych, separacji prawnej, alimentów, przemocy w rodzinie. Liczba przyjętych osób w związku z przemocą w rodzinie wyniosła 118. Prawnik współpracował z przedstawicielami instytucji działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie m.in. pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, kuratorami, dzielnicowymi.

Działania interwencyjno-wspierające mają charakter wieloaspektowej pomocy socjalnej ukierunkowanej na zdiagnozowanie problemów rodziny i dobór odpowiednich form pomocy umożliwiających przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej. Zakres pomocy socjalnej obejmował: zabezpieczenie miejsca noclegowego, indywidualny kontakt z osobami potrzebującymi pomocy, udzielanie wszechstronnej informacji o możliwości uzyskania pomocy, wsparcie w załatwianiu spraw urzędowych i innych bytowych, prowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi motywujących je do leczenia. Pracownicy socjalni udzielili pomocy łącznie 353 osobom, 445 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie – 52.

Specjalista ds. uzależnień przyjął w okresie sprawozdawczym 75 osób i udzielił łącznie 195 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie – 21.

W Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie specjalista ds. relacji interpersonalnych i profilaktyki uzależnień, mediator udzielił pomocy 44 osobom, 144 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie – 51.

W ramach działalności Punktu ds. Przemocy w Rodzinie:

- 1) zatrudnieni specjaliści współpracowali z przedstawicielami instytucji i organizacji m.in.

pracownikami socjalnymi, kuratorami, dzielnicowymi i innymi, odbyły się 152 spotkania;

2) psycholog i specjalista ds. uzależnień prowadzili:

- warsztaty pn. „Bezpiecznie przez życie” z zakresu umiejętności społecznych dla kobiet – ofiar przemocy w rodzinie. Celem warsztatów była praca nad rozwijaniem i wzmacnianiem m.in.: poczucia własnej wartości, adekwatnej samooceny, pozytywnej komunikacji z innymi, umiejętności rozwiązywania konfliktów, zachowań asertywnych, umiejętności rozpoznawania, nazywania i kontroli emocji. W 10 spotkaniach udział wzięły 4 kobiety,
- grupę wsparcia dla kobiet uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu pn. „Między nami kobietami” kształtującą umiejętności społeczne. Celem warsztatów była m.in. nauka umiejętności współdziałania z innymi i mówienia o sobie, kształtowanie umiejętności pracy w grupie, kontrola negatywnych emocji, radzenie sobie ze stresem. W 8 spotkaniach udział wzięło 7 kobiet.

Osoby doświadczające przemocy objęte zostały pomocą Grup Roboczych działających przy Zespole Interdyscyplinarnym powołanym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które udzieliły wsparcia w ramach procedury „Niebieskie Karty” 80 rodzinom dotkniętym przemocą i 89 ofiarom przemocy, w tym 76 kobietom, 8 mężczyznom, 5 dzieciom. Z liczby 80 sprawców przemocy 77 to mężczyźni i 3 kobiety.

Zespół podejmował następujące działania:

- a) diagnozował problem przemocy w rodzinie,
- b) podejmował działania w środowisku zagrożonym przemocą mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- c) inicjował interwencje w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- d) rozpowszechniał informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- e) inicjował działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2017 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz 149 posiedzeń Grup Roboczych.

Osoby potrzebujące pomocy mogły skorzystać również ze wsparcia specjalistów zatrudnionych w Klubie Integracji Społecznej.

Z pomocy psychologicznej skorzystały 54 osoby, psycholog udzielił 123 porady, w tym w związku z przemocą w rodzinie – 4.

Specjalista ds. uzależnień udzielił pomocy 26 osobom, 86 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie – 0

Poza pomocą psychologiczną i terapeutyczną w Klubie Integracji Społecznej organizowano:

- spotkania grupowe i indywidualne, których celem było kształtowanie aktywnej postawy życiowej, rozwijanie motywacji do podjęcia zatrudnienia, radzenie sobie w sytuacjach trudnych, rozwijania samokształcenia,
- warsztaty „Porozumienie bez przemocy” celem kształtowania zachowań asertywnych oraz ich stosowania w życiu codziennym.

W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Zduńskiej Woli 25 osób zostało skierowanych do doradcy zawodowego na indywidualną konsultację.

Dzieci pochodzące z grup ryzyka lub rodzin, w których występuje problem uzależnień czy przemocy, zostały objęte oddziaływaniami opiekuńczo-wychowawczymi w 3 placówkach wsparcia

dziennego prowadzonych w formie świetlic środowiskowych przez:

- ZHP Komenda Hufca Zduńska Wola,
- Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności „Orioniści” - Świetlica Środowiskowa „Trampolina”,
- MOPSCOS - Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji.

Głównym celem działań realizowanych przez świetlice środowiskowe było m.in. zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych po zajęciach szkolnych, realizacja zadań wspomagających rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji związanych z opieką i wychowaniem, pomoc w nauce, propagowanie zdrowego stylu życia oraz praca z rodziną dziecka.

Dzieci i młodzież w świetlicach środowiskowych miały zapewnione dożywianie. W zajęciach brało udział 75 dzieci.

Mieszkańcy miasta Zduńska Wola dotknięci problemem uzależnień czy przemocy byli informowani o możliwości uzyskania wsparcia i pomocy za pomocą różnorodnych kanałów komunikacji tj. poprzez stronę internetową Urzędu Miasta Zduńska Wola, stronę internetową MOPSCOS, lokalne media - prasę, radio, oraz w sposób bezpośredni m.in. przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej, policję, Straż Miejską, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Biuro Programów Zdrowotnych i Spraw Społecznych Urzędu Miasta, pedagogów szkolnych, psychologów szkolnych.

Zadanie nr 3

„Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, realizacja pozalekcyjnych programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w placówkach wsparcia dziennego, realizacja zadań z zakresu profilaktyki wczesnodziecięcej.”

Miasto Zduńska Wola w roku sprawozdawczym inicjowało i realizowało działania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w różnych formach. Jednym z istotnych kierunków pomocy było wsparcie szkół w organizacji pomocy psychologicznej. Zatrudniono psychologów w szkołach podstawowych oraz publicznych gimnazjach, którzy objęli pomocą psychologiczną uczniów, nauczycieli oraz rodziców uczniów w przedmiocie problemów szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych. Zadanie to zostało sfinansowane ze środków zapisanych w rozdziale 85153 - Zwalczanie narkomanii, ale pomoc psychologiczna dotyczyła również obszarów w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, udzielania pomocy i porad ofiarom przemocy w domu, szkole, rodzinie, podejmowania działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

Działania profilaktyczne podejmowane w ramach Programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy adresowane były głównie do dzieci i młodzieży, osób zajmujących się problematyką uzależnień i przemocy. W roku sprawozdawczym, w ramach Programu, zrealizowano profilaktyczne działania edukacyjne i informacyjne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy we wszystkich placówkach oświatowych

w formie warsztatów, koncertów, widowisk teatralnych, szkoleń. Wśród zorganizowanych i sfinansowanych działań należy wymienić w szczególności:

- 1) przeprowadzono z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, w tym e-papierosów, agresji, konfliktów, nietolerancji, adresowanych do uczniów szkół podstawowych:
  - 12 warsztatów 2-godzinnych dla uczniów szkół podstawowych klas I-III,
  - 12 warsztatów 1-godzinnych dla uczniów szkół podstawowych klas IV-VI,
  - 6 warsztatów 2-godzinnych dla uczniów szkół podstawowych klas IV-VI oraz 2 wywiadówki profilaktyczne dla rodziców,
  - 15 warsztatów 1-godzinnych dla uczniów szkół podstawowych klas II-IV oraz 1 wywiadówka profilaktyczna dla rodziców.

W warsztatach wzięło udział 661 uczniów, 75 rodziców i 22 nauczycieli;

- 2) wystawiono 31 interaktywnych spektakli teatralnych dla 1645 przedszkolaków i uczniów klas zerowych w formie bajek z zakresu profilaktyki wczesnodziecięcej dotyczącej zdrowego stylu odżywiania, rozróżniania i przewidywania konsekwencji dokonywanych wyborów, uczenia umiejętności odróżniania dobra i zła, właściwego zachowania – savoir vivre, bezpieczeństwa, tolerancji, ekologii.

Dla 80 uczniów klas V-VI szkoły podstawowej i oddziałów gimnazjalnych wystawiono spektakl teatralny „W sieci” połączony z warsztatami, podejmujący problematykę uzależnienia od komputera, zagrożeń płynących z zamieszczania swoich danych w Internecie, niebezpieczeństwa wynikającego z prowadzenia otwartych rozmów z obcymi;

- 3) realizowano rekomendowany program profilaktyczny pn. „Przyjaciele Zippiego” w szkołach podstawowych nr 2, 6, 9, 10, 11, 13 i publicznych przedszkolach nr 4, 7, 10 i 11. Programem objęto 351 przedszkolaków i uczniów pierwszych klas szkół podstawowych oraz 305 rodziców.

Program „Przyjaciele Zippiego” to międzynarodowy program promocji zdrowia psychicznego dla dzieci w wieku 5-9 lat, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u małych dzieci. Uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonali relacje dzieci z innymi ludźmi. Nie koncentruje się on na dzieciach z konkretnymi problemami czy trudnościami, ale promuje zdrowie emocjonalne wszystkich małych dzieci.

- 4) przeprowadzono 36 wykładów połączonych z warsztatami kulinarnymi wśród 352 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz 17 nauczycieli w zakresie kształtowania prawidłowych nawyków żywieniowych, promowania zdrowego stylu odżywiania. Tematem warsztatów były m.in.: "Piramida żywieniowa na wesoło", "Tajemniczy cukier pod lupą", "Słodki Józio też może być zdrowy", "Magiczna woda zdrowia ci doda", "Bycie FIT a zaburzenia odżywiania".

- 5) współorganizacja V Powiatowego Przystanku PaT Wojsławice 2017 w dniach 19-20 maja 2017 r. „Profilaktyka a Ty”, który jest programem Komendy Głównej Policji. Głównymi partnerami projektu są: MSW, MEN, Departament Wychowania i Promocji Obronności Ministerstwa Obrony Narodowej, Rzecznik Praw Dziecka i Straż Graniczna. PaT to głos młodzieży w profilaktyce uzależnień.

Bardzo istotną rolę w działaniach profilaktycznych stanowiło promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz wspieranie imprez sportowo-rekreacyjnych. W roku sprawozdawczym zorganizowano V Turniej Badmintona adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych w ramach działań profilaktyczno-edukacyjno-sportowych, w Publicznym Gimnazjum Nr 3 w Zduńskiej Woli. Do rozgrywek przystąpiło 20 osób (11 dziewcząt i 9 chłopców). Elementem profilaktycznym projektu

były zajęcia edukacyjne w obszarach: „Czy muszę palić?“, „Alkohol – wróg czy przyjaciel?“, „Narkotyki – nie, dziękuję!“, „Stop dopalaczom!“.

Dla 36 uczniów z zaburzeniami zachowania i zaburzeniami emocjonalnymi, pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych, z problemami uzależnień prowadzone były przez socjoterapeutę-psychologa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1 w Zduńskiej Woli, w okresie styczeń-czerwiec i wrzesień-grudzień 2017 r. zajęcia profilaktyczne z elementami socjoterapii. Socjoterapeuta objął pomocą 12 rodziców.

Uczniowie uczyli się budowania wzajemnego zaufania i poczucia bezpieczeństwa, eliminowania zachowań agresywnych, współdziałania w grupie, rozwiązywania konfliktów bez stosowania agresji, wzmacniania więzi rodzinnych, wyrabiania postaw asertywnych, wypracowywania norm akceptowanych przez środowisko, wzmacniania poczucia własnej wartości, promowania zdrowego stylu życia, umiejętności komunikowania się, nawiązywania kontaktów z otoczeniem. Zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone były w oparciu o programy profilaktyczne m.in. „W blasku wschodzącego słońca“, „Spójrz inaczej“, „Trening zastępowania agresji“.

Na realizację zadań określonych w zadaniu nr 3 poniesione zostały wydatki na zakup:

- sprzętu sportowego, akcesoriów sportowych, artykułów spożywczych i medycznych na organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz wspieranie imprez sportowo-rekreacyjnych (Liga Prezydencka, V Turniej Badmintona),
- medali, statuetek, pucharów, nagród dla uczestników wydarzeń sportowych,
- nagród dla zwycięzców konkursu sprawności fizycznej i wiedzy o bezpieczeństwie pn. „Policyjna Akademia Bezpieczeństwa“,
- opasek odblaskowych dla przedszkolaków i uczniów szkół oraz mieszkańców miasta,
- malowanek edukacyjnych dla przedszkolaków i uczniów klas I-III szkół podstawowych „Straż Miejska ... nie tylko dzieciom” z zakresu profilaktyki wczesnodziecięcej,
- słodczy dla dzieci i młodzieży uczestniczących w projekcie „Mikołajkowe cuda” organizowanym przez Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury „Na pięterku” w Zduńskiej Woli,
- artykułów na szkolenia,
- prenumeraty miesięcznika „Świat problemów”, „Gazety prawnej”.

W ramach Programu zostały zorganizowane i sfinansowane działania szkoleniowe:

- 1) szkolenie uprawniające do realizacji programu profilaktycznego rekomendowanego przez PARPA pn. „Przyjaciele Zippiego” dla 21 nauczycieli szkół podstawowych nr 2, 6, 9, 10, 11, 13 i publicznych przedszkoli nr 4, 6, 7, 10 i 11;
- 2) 2-dniowe szkolenie dla 25 pedagogów i psychologów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych pt. „Udzielanie wsparcia uczniowi i rodzinie w sytuacjach trudnych wychowawczo. Podstawowe narzędzia Dialogu Motywującego”;
- 3) 2-dniowe szkolenie dla 19 pedagogów i psychologów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych pt. „Cztery procesy w Dialogu Motywującym”;
- 4) 2 szkolenia połączone z warsztatami „Praktyczne aspekty prowadzenia interwencji i motywowania do zmiany w ramach prowadzenia procedury *Niebieskie Karty*. Jak to działa w praktyce pracy zespołów interdyscyplinarnych? Rola, zadania, uprawnienia i obowiązki poszczególnych podmiotów przy realizacji procedury *Niebieskie Karty*” dla 44 przedstawicieli służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie tj. członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, pracowników Punktu ds. Przemocy w Rodzinie,

kuratorów sądowych, policji, straży miejskiej, specjalistów zatrudnionych w Poradni Leczenia i Terapii Uzależnień, pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zduńskiej Woli.

W 2017 r. Miasto Zduńska Wola, po raz kolejny, w ramach prowadzonej działalności informacyjno-edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom skierowanej do dzieci, młodzieży i osób dorosłych, brało udział w kampaniach ogólnopolskich:

- „Przeciw pijanym kierowcom” (materiały edukacyjne tj. ulotki, broszury, plakaty przekazano do ośrodków nauki jazdy i Komendy Powiatowej Policji,
- „Reaguj na przemoc”,
- „Postaw na rodzinę”,
- „Dopalacze - powiedz stop”.

Materiały edukacyjne (ulotki, broszury, plakaty) przekazano do placówek oświatowych, wspólnot lokalnych, placówek służby zdrowia, świetlic środowiskowych, Komendy Powiatowej Policji, szkół nauki jazdy.

Zadanie nr 4

„Współpraca i wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniu przemocy.”

W 2017 r. przy realizacji zadań Programu współpracowano z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

W okresie sprawozdawczym Miasto wspomagało, głównie w formie finansowej, działalność instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniu przemocy, tj.:

- 1) w ramach otwartego konkursu ofert przekazano na realizację zadania pn. *„Działalność samopomocowa na rzecz utrzymywania abstynencji i krzewienia idei trzeźwości oraz wspieranie zajęć profilaktyczno-rehabilitacyjnych na rzecz osób uzależnionych i członków ich rodzin”* dotacje celowe w łącznej wysokości 37 160 zł Stowarzyszeniu Abstynentów Klubu „Wola” i Stowarzyszeniu Abstynentów Klub Wzajemnej Pomocy „Rzemieślnik”. W ramach otrzymanego wsparcia finansowego stowarzyszenia realizowały działania służące utrzymywaniu abstynencji, propagowaniu idei trzeźwości oraz profilaktyczno-rehabilitacyjne;
- 2) w ramach otwartego konkursu ofert przekazano na realizację zadania pn. *„Pomoc dziecku w środowisku lokalnym poprzez prowadzenie świetlic z programem profilaktycznym z zakresu uzależnień”* dotacje celowe w łącznej wysokości 78 163 zł 2 organizacjom pożytku publicznego prowadzącym działalność w formie placówki wsparcia dziennego w formie świetlicy środowiskowej (ZHP Komenda Hufca Zduńska Wola, Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności „Orioniści” - Świetlica Środowiskowa „Trampolina”);
Miasto finansowało prowadzenie placówki wsparcia dziennego pod nazwą „Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji. Ze środków Programu w 2017 r. przeznaczono 124.000 zł na jej funkcjonowanie. Świetlica zapewniała opiekę dla 30 dzieci przez cały rok, z wyłączeniem świąt, od poniedziałku do piątku w godzinach 15.00 - 19.00.

Podmioty prowadzące działalność w formie świetlicy środowiskowej:

- realizowały zadania wspomagające rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji związanych z opieką i wychowaniem,

- realizowały zadania z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu i środków psychoaktywnych, zdrowia w formie warsztatów, pogadanek, prelekcji, zajęć profilaktyczno-edukacyjnych,
  - prowadziły zajęcia podejmujące zagadnienia agresji, samoakceptacji, współpracy w grupie,
  - prowadziły zajęcia komputerowe, plastyczne, kulinarne, sportowe, teatralne, kulturalne (kino, teatr), służące rozwijaniu zainteresowań,
  - organizowały wycieczki krajoznawcze, gry i zabawy,
  - wspierały podopiecznych w nauce, służyły pomocą w odrabianiu prac domowych,
  - organizowały uroczystości.
- 75 dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych miało zapewnione dożywianie;
- 3) ze środków przedmiotowego Programu finansowana była pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna oraz działania interwencyjno-zapobiegawcze skierowane do osób uzależnionych od alkoholu narkotyków, świadczona w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli oraz w Poradni Leczenia Uzależnień przy Zduńskowolskim Szpitalu Powiatowym sp. z o.o. w Zduńskiej Woli;
  - 4) z wpływów pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych finansowane było w całości funkcjonowanie Punktu ds. Przemocy w Rodzinie. Pomoc psychospołeczną i prawną osobom uzależnionym i rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii i przemocy świadczyli specjaliści zatrudnieni w Punkcie;
  - 5) Miasto wsparło osoby realizujące zadania wynikające z Programu poprzez organizację szkoleń:
    - szkolenie dla 21 nauczycieli szkół podstawowych uprawniające do realizacji programu profilaktycznego rekomendowanego przez PARPA pn. „Przyjaciele Zippiego”,
    - szkolenie dla 25 pedagogów i psychologów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych pt. „Udzielanie wsparcia uczniowi i rodzinie w sytuacjach trudnych wychowawczo. Podstawowe narzędzia Dialogu Motywującego”,
    - szkolenie dla 19 pedagogów i psychologów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych pt. „Cztery procesy w Dialogu Motywującym”,
    - szkolenie dla 44 przedstawicieli służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie „Praktyczne aspekty prowadzenia interwencji i motywowania do zmiany w ramach prowadzenia procedury *Niebieskie Karty*. Jak to działa w praktyce pracy zespołów interdyscyplinarnych? Rola, zadania, uprawnienia i obowiązki poszczególnych podmiotów przy realizacji procedury *Niebieskie Karty*”;
  - 6) Miasto wsparło finansowo Komendę Powiatową Policji w Zduńskiej Woli organizującą konkurs sprawności fizycznej i wiedzy o bezpieczeństwie pn. „Policyjna Akademia Bezpieczeństwa” dokonując zakupu nagród dla jego zwycięzców;
  - 7) Miasto wsparło finansowo Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury „Na pięterku” w Zduńskiej Woli będący organizatorem kolejnej edycji „Mikołajkowe cuda” dokonując zakupu słodczy dla dzieci i młodzieży uczestniczącej w wydarzeniu;
  - 8) Przekazano policji, w ramach kampanii ogólnopolskiej „Przeciw pijanym kierowcom”, materiały edukacyjne (ulotki, broszury, plakaty), celem rozpowszechnienia w szkołach nauki jazdy, wśród kierowców pojazdów;
  - 9) Miasto zakupiło opaski odblaskowe, które przekazało straży miejskiej i policji celem rozpowszechnienia;
  - 10) Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli uczestniczyli w akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw” zorganizowanej

przez Prokuraturę Rejonową w Zduńskiej Woli. Celem akcji było propagowanie działań związanych z upowszechnianiem praw pokrzywdzonych i instytucji udzielających pomocy;

11) W ramach zadań ujętych w Programie w 2017 r. współpracowano również z Miejskim Domem Kultury w Zduńskiej Woli i Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola.

Zadanie nr 5

„Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 (reklama i promocja napojów alkoholowych) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.”

Realizacja zadania nr 6 miała formę prowadzenia kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń przez członków Zespołu ds. kontroli Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli wspólnie ze strażą miejską.

Zadanie nr 6

„Zapewnienie działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, współpraca z Policją i Strażą Miejską.”

W okresie sprawozdawczym Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli odbyła 12 spotkań, w tym 11 posiedzeń Zespołu ds. orzekania i motywowania do leczenia, 12 posiedzeń Zespołu ds. kontroli. Zgodnie z zasadami finansowania pracy członków Komisji, określonymi w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r., za udział w posiedzeniu Komisji i zespołów problemowych członkowie otrzymywali wynagrodzenie w formie miesięcznego ryczałtu brutto, bez względu na liczbę posiedzeń w miesiącu.

W ramach środków finansowych zaplanowanych w budżecie Miasta, stanowiących dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, pokryto koszty sądowe i koszty związane z wydawaniem opinii przez biegłych sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu tj.:

- za wydanie 20 opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- za wniesienie 33 wniosków do Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe.

Miasto Zduńska Wola wykonuje zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej prowadząc m.in. profilaktyczną działalność informacyjną, edukacyjną i wychowawczą współpracując z Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli i Strażą Miejską.

W 2017 r. kontynuowana była współpraca z Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli w zakresie:

- zakupu nagród dla zwycięzców konkursu sprawności fizycznej i wiedzy o bezpieczeństwie pn. „Policyjna Akademia Bezpieczeństwa”. Celem konkursu było promowanie wśród najmłodszych uczniów szkół podstawowych bezpiecznych zachowań,
- przekazania opasek odblaskowych i materiałów edukacyjnych (ulotek, broszur, plakatów) w ramach kampanii ogólnopolskiej „Przeciw pijanym kierowcom”, celem rozpowszechnienia.

KPP podejmowała w 2017 r. szereg inicjatyw na rzecz dzieci i młodzieży o charakterze prewencyjnym w ramach programu „Bezpieczny Powiat”, w tym:

- 1) organizowała spotkania profilaktyczne w szkołach, spotkania prewencyjne na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami od alkoholu i narkotyków oraz sposobów przeciwdziałania tym zjawiskom,
- 2) prowadziła rozmowy z dyrektorami i pedagogami szkolnymi na temat zagrożeń uzależnieniami, sposobów przeciwdziałania tym zjawiskom i właściwych zachowań w przypadku wystąpienia podejrzenia o zażywanie narkotyków, alkoholu przez uczniów szkoły,
- 3) prowadziła rozmowy profilaktyczne z nieletnimi podejrzanymi o zażywanie środków odurzających i spożywanie alkoholu oraz ich rodzicami/opiekunami,
- 4) przeprowadziła akcje prewencyjne pn. „Bezpieczne ferie 2017”, „Bezpieczne wakacje 2017”, „Dzień Wagarowicza”, cykliczne akcje „Bezpieczna droga do szkoły”.

Ze środków Programu Miasto zakupiło malowanki edukacyjne pn. „Straż Miejska ... nie tylko dzieciom” Wola oraz opaski odblaskowe, które przekazano Straży Miejskiej celem rozpowszechnienia podczas prowadzonych prelekcji.

Zadanie nr 6

„Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach i zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.”

W roku 2017 Miasto Zduńska Wola podejmowało działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach i zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez:

- 1) prowadzenie przez funkcjonariuszy ruchu drogowego KPP w Zduńskiej Woli zajęć profilaktycznych z zakresu bezpieczeństwa komunikacyjnego i właściwych zachowań oraz postaw wobec osób i zdarzeń spowodowanych przez nietrzeźwych uczestników ruchu drogowego w szkołach i przedszkolach;
- 2) udział w ogólnopolskiej kampanii „Przeciw pijanym kierowcom”;
- 3) wzmocnienie bezpieczeństwa pieszych na drogach poprzez zakup opasek odblaskowych.

III. OGRANICZENIE DOSTĘPNOŚCI ALKOHOLU

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi gmina wykonuje m.in. poprzez ograniczenie dostępności alkoholu. Zadanie to polega na realizacji określonych w ustawie zasad wydawania, cofania i wygaszania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, kontroli przestrzegania warunków prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

W trakcie procedury wydawania zezwoleń przeprowadzana jest wizja lokalna w terenie, która ma na celu sprawdzenie, czy wskazany przez wnioskodawcę punkt sprzedaży spełnia warunki lokalizacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz uchwały Rady Miasta Zduńska Wola w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Miasta Zduńska Wola miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono łącznie 68 wizji lokalnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W 2017 r. Zespół ds. kontroli Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadził 41 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad

i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wg planu kontroli, w obecności strażników Straży Miejskiej.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. sprzedaż napojów alkoholowych:

- 1) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – prowadziło 99 punktów (sklepy);
- 2) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – prowadziło 37 punktów (lokale gastronomiczne).

W 2017 r. zezwolenia otrzymało 68 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, z tego:

- 1) 59 punktów stanowiły sklepy;
- 2) 9 punktów stanowiły punkty gastronomiczne.

Uchwała nr VIII/86/03 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 27 marca 2003 r. realizując zapisy powołanej ustawy określa dla terenu miasta Zduńska Wola liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia:

- 3) poza miejscem sprzedaży - 140;
- 4) w miejscu sprzedaży - 60.

Komisja zaopiniowała ogółem 68 wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miasta Zduńska Wola, z tego:

- 59 punktów sprzedaży alkoholu stanowiły sklepy,
- 9 punktów sprzedaży stanowiły punkty gastronomiczne.

Wydano 11 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Liczba punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży stanowi 101 sklepów w limicie, czyli 72 % limitu, w miejscu sprzedaży 12 punktów w limicie – 20 % limitu. Poziom wykorzystania w/w limitów utrzymuje się na podobnym poziomie od kilku lat.

IV. ZASADY FUNKCJONOWANIA MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym ustawodawca powierzył gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, która zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powoływana jest przez prezydenta miasta. Do zadań gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych należy w szczególności inicjowanie działań w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 1 ww. ustawy oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r. określa następujące zasady finansowania pracy członków Komisji:

- 1) członkowi MKRPA za udział w posiedzeniu Komisji i jej zespołów przysługuje wynagrodzenie w formie miesięcznego ryczałtu brutto, bez względu na liczbę posiedzeń w miesiącu, w wysokości:
  - a) przewodniczący 180 zł,
  - b) członek 140 zł;

- 2) nieobecność członka na posiedzeniu powoduje potrącenie wynagrodzenia w wysokości proporcjonalnej do liczby posiedzeń w danym miesiącu.

V. PODSUMOWANIE

Przy realizacji zadań wynikających z Programu zwrócono szczególną uwagę na:

- zwiększenie efektywności programów profilaktyki uzależnień realizowanych w placówkach oświatowych, a także angażowanie do współpracy ze szkołą rodziców i opiekunów,
- tworzenie warunków do promowania zdrowego stylu życia bez nałogów poprzez wspieranie pozalekcyjnych zajęć sportowych, imprez rekreacyjnych,
- finansowanie działalności świetlic z programem opiekuńczo-wychowawczym, w tym dla dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym i zagrożonych uzależnieniem poprzez finansowanie dożywiania dzieci biorących udział w zajęciach,
- zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej, terapeutycznej, psychospołecznej i prawnej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie w związku z problemem uzależnień,
- współpracę i wspieranie stowarzyszeń abstynenckich w zakresie działań promujących zdrowy tryb życia i abstynencję wśród mieszkańców Miasta,
- kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- wspieranie działań w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, współpracę policją,
- edukację publiczną wśród mieszkańców Miasta poprzez kolportaż broszur, ulotek na temat szkodliwości nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych, oraz udział w akcjach i kampaniach, w tym również w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- pogłębianie współpracy między różnymi podmiotami działającymi w obszarze uzależnień i związanej z nimi przemocą.

Opracowanie

**PEŁNOMOCNIK PREZYDENTA
DS. PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ**

Antosłak
Aneta Antosłak

